

UZASADNIENIE

Powódki J. W. i M. Ł. (1) wniosły pozew przeciwko (...) Spółce z o.o. w G. i Gminie P. o zapłatę kwoty 13.478,95 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu.

W dniu 27 stycznia 2015 r. w sprawie VI GNe 5596/14 wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwani zaskarżyli nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódek solidarnie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 01 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Gdyni w sprawie o sygn. akt VI GC 490/15 zasądził od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. solidarnie na rzecz powódek M. Ł. (1) i J. W. kwotę 13 478,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty, a także zwrot kosztów sądowych w kwocie 674 zł oraz kwotę 2 417 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. W pkt III wyroku nakazano ściągnąć od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa koszty stawiennictwa świadków, tymczasowo poniesione przez Skarb Państwa.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał następujące motywy swojego rozstrzygnięcia:

W dniu 19 lipca 2012 roku pozwani zawarli umowę na wykonanie boiska w ramach budowy Moje Boisko- Orlik 2012.

W dniu 03.09.2012 roku pozwany (...) Spółka z o.o. zawarła z powódkami umowę na wykonanie instalacji elektrycznej na ww. inwestycji za kwotę 60.000 zł netto.

W trakcie prac okazało się, że zachodzą rozbieżności pomiędzy projektem a projektem ministerialnym - w zakresie wymiarów budynku socjalnego. P. II odmówiła postawienia i podłączenia zamówionego przez gminę budynku. Ostatecznie ustalono, że P. II nie wykona prac związanych z tym budynkiem. W konsekwencji powódki nie wykonały podłączenia budynku do instalacji elektrycznej, lecz doprowadziły do budynku konieczną instalację. Prace w tym zakresie zostały wykonane przez innego wykonawcę. Ustalono, że wynagrodzenie powódek zostanie pomniejszone o kwotę 5.000 zł netto.

W dniu 18.09.2012 roku sporządzono protokół odbioru prac wykonanych w okresie 01.08-18.09.2012 roku, w którym potwierdzono zakończenie prac wykonania oświetlenia boiska na kwotę 47.619,03 zł.

Pismem z dnia 24.09.2012 roku pozwana gmina poinformowała powódki, że zgłoszenie ich firmy jako podwykonawcy odbyło się niezgodnie z §10 umowy.

W dniu 25.09.2012 roku powódki wystawiły na rzecz firmy (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę 45.000 zł netto- 55.350 zł brutto.

W dniu 02.10.2012 roku wykonano pomiary instalacji elektrycznej boiska.

W dniu 11.10.2012 roku został sporządzony protokół, w którym stwierdzono wykonanie prac w zakresie zasilania elektrycznego w 50% na kwotę 5.407,54 zł.

W dniu 01.12.2012 roku został sporządzony pomiędzy powódkami a firmą (...) protokół odbioru, w którym stwierdzono zakończenie prac w zakresie zasilania elektrycznego na kwotę 10.000 zł netto tj. 12.300 zł brutto. Protokół został z ramienia firmy (...) podpisany przez J. Z. (1). W treści protokołu stwierdzono, że z uwagi na zmniejszenie zakresu robót strony ustaliły wysokość wynagrodzenia na kwotę 55.000 zł netto.

W dniu 03.12.2012 roku powódki wystawiły na rzecz firmy (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę 10.000 zł netto- 12.300 zł brutto. Faktura ta została zaksięgowana przez spółkę (...).

W dniu 04 grudnia 2012 roku pozwani zawarli ugodę, na mocy której rozwiązali umowę i uznali, że zakres rzeczowy wykonanych prac obejmują protokoły z dnia 18.09.2012 i 11.10.2012 roku. Jednocześnie firma (...) oświadczyła, że uregulowała zaległości wobec podwykonawców oprócz m.in. wynagrodzenia powódek na kwotę 49.815 zł. Wynagrodzenie to miał uiszczyć inwestor.

Pismem z dnia 08.10.2012 r. pozwana gmina poinformowała powódki, że nie kwestionuje swej odpowiedzialności jako inwestora w ramach art. 647 k.c.

Pismem z dnia 22.11.2012 roku powódki wezwały pozwaną gminę do zapłaty kwoty 55.350 zł. W odpowiedzi gmina wskazała, że w dniu 04.12.2012 r. zawarła ugodę z firmą (...), z której wynika, że ich wierzytelność wynosi 49.815 zł.

Pismem z dnia 10.12.2012 roku powódki wezwały pozwaną gminę do zapłaty kwoty 17.835 zł.

Pismem z dnia 30.12.2012 roku, 13.01.2013 r., 17.02.2013 r., 01.04.2013 r. gmina wystosowała do firmy (...) zapytanie, kiedy zostanie uregulowane zobowiązanie wobec powódek. Nie otrzymała odpowiedzi.

Pismem z dnia 20.03.2013 roku powódki wezwały pozwaną gminę do zapłaty kwoty 16.861,45 zł.

W dniu 03 marca 2014 roku J. Z. (1) w imieniu firmy (...) potwierdził saldo z powódkami na kwotę 16.861,45 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie dokumentów prywatnych, których prawdziwość i autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu i nie była kwestionowana przez strony.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków przesłuchanych w trakcie postępowania, gdyż były jasne, spójne i logiczne. Z zeznań tych nie wynika, że powódki wykonywały prace wyłącznie na zlecenie firmy (...), która je odebrała i zaakceptowała wystawione faktury. W trakcie prac ujawniły się rozbieżności odnośnie rozmiarów budynku socjalnego, dlatego pozwani uzgodnili, że w ramach zawartej umowy firma (...) nie postawi tego budynku. W konsekwencji powódki nie wykonały podłączenia budynku, a powódki uzgodniły ze swoim kontrahentem, że ich wynagrodzenie zostanie pomniejszone o kwotę 5.000 zł netto.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo było zasadne w całości.

W niniejszej sprawie powódki domagały się od firmy (...) spółki z o.o. - jako swego kontrahenta oraz Gminy P.- jako inwestora zapłaty za wykonane prace elektryczne. Pozwany P. II kwestionował fakt wykonania prac przez powódki na swoje zlecenie. Natomiast pozwana gmina podała, iż nie otrzymała potwierdzenia od pozwanej spółki zasadności wynagrodzenia powódek, podniosła też zarzut przedawnienia.

W ocenie Sądu I instancji ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika, że powódki wykonały zleczone im prace, za wyjątkiem podłączenia budynku socjalnego. Brak tego podłączenia był jednak uzgodniony ze zlecającym te prace- tj. firmą (...) oraz inwestorem i był efektem konfliktu pozwanych odnośnie wymiarów budynku. Z tego też powodu ustalono, że wynagrodzenie powódek zostanie pomniejszone do kwoty 55.000 zł netto. Podkreślić należy, iż pracownik firmy (...) podpisał stosowny protokół odbioru prac w dniu 01 grudnia 2012 roku, a końcowa faktura wystawiona przez powódki została zaakceptowana przez pozwaną spółkę i zaksięgowana.

Nieprawdziwe są zatem twierdzenia spółki (...), że wynagrodzenie za prace dochodzone pozwem zostały wykonane na zlecenie gminy i nic o nich nie wiedziała. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje, iż powódki wszystkie prace wykonały na zlecenie spółki (...) i zgodnie z treścią umowy, a prace te zostały odebrane bez uwag. Roszczenie powódek jest zatem zasadne i wymagalne.

W tym stanie rzeczy nie zasługuje również na uwzględnienie zarzut pozwanej gminy, że nie wiedziała o ostatecznej wysokości wierzytelności powódek. Powódki nie mogą bowiem ponosić konsekwencji niewłaściwego zachowania firmy (...), która nie poinformowała inwestora o wykonaniu przez powódki całości zleconych im prac.

Odpowiedzialność inwestora nie jest uzależniona od tego czy został poinformowany przez wykonawcę o pełnej wysokości swoich zobowiązań.

Niezasadny w ocenie Sądu I Instancji jest również zarzut pozwanej Gminy, iż doszło do przedawnienia roszczenia powódek. Zgodnie bowiem z utrwalonym poglądem orzecznictwa nie ma przeszkód, aby przedmiotem umowy o roboty budowlane nie było wykonanie całego obiektu, lecz jego część (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2011 r w sprawie II CSK 63/ 11). W konsekwencji przyjmuje się, że podwykonawcy mogą się zobowiązać do wykonania pewnego rodzaju prac budowlanych, bądź tylko pewnego ich zakresu i umowy te podlegają co do zasady kwalifikacji identycznej jak umowa pomiędzy inwestorem a głównym wykonawcą. Zgodzić należy się z poglądem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wyrażonym w sprawie I ACa 151/13, że inwestor może zlecić przeprowadzenie prac budowlanych nie jednemu generalnemu wykonawcy, lecz kilku wykonawcom częściowym, którym powierzy wyodrębnione zakresy prac. Wykonawcy częściowi mogą realizować określone zakresy prac w toku całego procesu budowlanego, np. prace budowlane, instalacyjne, mechaniczne, jak również mogą zostać powołani przez inwestora do wykonania poszczególnych następujących po sobie etapów inwestycji budowlanej. W świetle ustalonego w tym zakresie orzecznictwa należy przyjąć, iż umowa taka stanowi w istocie rodzaj umowy o roboty budowlane. Nie ma bowiem przeszkód, aby strony w umowie przewidziały, że przedmiotem konkretnej umowy o roboty budowlane jest nie cały obiekt, lecz jego część. Dla prawidłowego zakwalifikowania przedmiotowej umowy nie ma więc zasadniczego znaczenia wielkość objętego nią przedsięwzięcia, lecz odpowiedź na pytanie czy dotyczyła ona wykonania obiektu budowlanego w rozumieniu art. 647 k.c. Umowa o wykonawstwo częściowe zachowuje zatem postać umowy nazwanej o roboty budowlane jeżeli jej przedmiot jest częścią robót budowlanych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2011 r., II CSK 63/11, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2008 r., II CSK 112/08).

W rezultacie należy przyjąć, że powódki i pozwanego P. II łączyła umowa o roboty budowlane, która przedawnia się z upływem 3 lat. Roszczenie powódek było wymagalne z dniem 25.10.2012 roku i 2 stycznia 2013 roku, pozew wniesiono 09.10.2014 roku, a zatem przed upływem terminu przedawnienia.

Mając na względzie powyższe Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie powódek jest zasadne i na mocy art. 647 k.c. i 647¹ § 5 k.c. zasądził solidarnie od pozwanych na ich rzecz całą kwotę dochodzoną pozwem. O odsetkach ustawowych orzeczono zgodnie z żądaniem powódek na mocy art. 481 k.c., gdyż wnosili o zasądzenie odsetek ustawowych, a nie ustawowych odsetek za opóźnienie.

O kosztach procesu w punkcie drugim wyroku Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i zasądził od pozwanych – jako strony przegrywającej – solidarnie na rzecz powódek koszty procesu na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz 108 k.p.c.

W punkcie III wyroku Sąd nakazał ściągnąć od pozwanych- jako przegrywających sprawę - zwrot kosztów stawiennictwa świadków, tymczasowo poniesiony przez Skarb Państwa.

Od powyższego orzeczenia apelację wniósł pozwany ad. 1 - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., zaskarżając wyrok w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu na podstawie art. 368 § 1 pkt 1 k.p.c. zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, to jest:

1. art. 233 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, jak również naruszenie zasady kontradiktoryjności procesu, polegające na:

a) bezzasadnym uznaniu, że J. Z. (1) na dzień 03 marca 2014 r. był osobą upoważnioną do reprezentacji spółki (...) i tym samym był uprawniony do złożenia oświadczenia woli w zakresie potwierdzenia salda z powódkami, w sytuacji gdy strona powodowa nie przedstawiła dowodów na tę okoliczność,

b) przyznaniu decydującej mocy dowodowej przedłożonym przez powoda dokumentom w postaci faktur VAT i uznaniu na ich podstawie, iż strona powodowa w całości udowodniła żądanie pozwu, mimo, iż pozwany ad. 1 zakwestionował wskazane dokumenty, zaś powód nie wykazał zasadności powództwa za pomocą innych środków dowodowych,

2. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku nie spełniającego wymogów określonych w tym przepisie, a w szczególności poprzez nie wskazanie dowodów, na których Sąd I instancji się oparł i przyczyn, dla których nie odniósł się do pozostałych zebranych w postępowaniu rozpoznawczym dowodów i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany ad. 2 wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w ten sposób, że:

1. oddała powództwo w całości,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania, w tym koszty zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz koszty postępowania odwoławczego,

względnie wniósł o :

1. uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy - po samodzielnym zapoznaniu się i rozważeniu całości zebranego w sprawie materiału dowodowego - stosownie do treści art. 382 k.p.c. - doszedł do wniosku, że ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji akceptuje i przyjmuje za własne przy dokonywaniu oceny zasadności apelacji.

Nie można zgodzić się zarzutem pozwanego ad. 1 przekroczenia przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów poprzez przyznanie decydującej mocy dowodowej przedłożonym przez powoda dokumentom w postaci faktur VAT i uznaniu na ich podstawie, że strona powodowa w całości udowodniła żądanie pozwu mimo, iż pozwany ad. 1 zakwestionował wskazane dokumenty, zaś powód nie wykazał zasadności powództwa za pomocą innych środków dowodowych. Powyższy zarzut jest sprzeczny z kolejnym wskazywanym przez pozwanego ad. 1 uchybieniem, tj. uzasadnieniem orzeczenia, które nie spełnia wymogów określonych w przepisie art. 328 § 2 k.p.c., a mianowicie **nie wskazującym dowodów, na których Sąd I instancji się oparł**.

Na wstępie trzeba stwierdzić, że apelujący przedstawił jedynie swoją - konkurencyjną do ustaleń Sądu Rejonowego - wersję oceny stanu faktycznego i nie wykazał, że naruszyła ona zasady doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania. Skuteczne wykazanie przez pozwanego naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. może nastąpić tylko przez wskazanie jaki konkretnie dowód mający istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd uznał za wiarygodny i mający moc dowodową albo za niewiarygodny i niemający mocy dowodowej i w czym przy tej ocenie przejawia się naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów (wyrok Sądu Najwyższego z 10 listopada 2005 r., sygn. akt V CK 332/05, LEX nr 558619).

Tym samym, apelujący powinien wykazywać istotne błędy logicznego rozumowania, sprzeczności oceny z doświadczeniem życiowym, braku wszechstronności, czy też bezzasadnego pominięcia dowodów, które prowadzą do wniosków odmiennych.

Wbrew twierdzeniu pozwanego, uzasadnienie orzeczenia Sądu I instancji oparte jest na logicznych wnioskach wysnutych z korespondujących ze sobą dowodów. Nie można dopatrzeć się aby - jak wskazuje pozwany ad. 1 - decydująca moc dowodową Sąd Rejonowy przyznał przedłożonym przez powoda faktom VAT.

Z uzasadnienia orzeczenia Sądu Rejonowego wynika, że roszczenie powódek uznano za zasadne na podstawie dokumentów prywatnych, których autentyczność i prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu i nie była kwestionowana przez strony. Roszczenie powódek - w stosunku do pozwanego ad.1 - uzasadniają w szczególności:

1. umowa zawarta w dniu 19.07.2012 r. pomiędzy pozwanym ad. 1 i ad 2. (k. 61-72 akt),
2. umowa zawarta w dniu 03.09.2012 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o., a powódkami (k. 11-16 akt) na kompleksowe wykonanie instalacji elektrycznej w ramach realizacji inwestycji „Budowa kompleksu sportowego w ramach programu „Moje Boisko - O. 2012” w P. przy ul. (...),
3. protokół odbioru wykonanych robót z dnia 11 października 2012 r. (k.26 akt), z którego wynika, że wykonano prace elektryczne w 100 % i ich wartość opiewa na kwotę 47.619,03 złotych netto (58.571,40 złotych brutto), zaś prace z zakresu podłączenia zasilania zostały wykonane w 50 % , tj. na kwotę 6.651,27 zł brutto. Protokół podpisał kierownik budowy M. J. (1) - w imieniu (...) Sp. z o.o. oraz P. W. (1) - inspektor nadzoru działający w imieniu pozwanej gminy P.,
4. protokół odbioru oraz zestawienie wartości wykonanych robót z dnia 01.12.2012 r. (k.27 i 28 akt), podpisany za spółkę z o.o. (...) przez dyrektora ds. technicznych J. Z. (1), którym strony ustaliły wartość końcową przedmiotu umowy na kwotę 55 000 zł. i zgodnie uznały, że wartość robót odebranych protokołem wynosi 10 000 zł netto (12 300 brutto), a wykonanie oświetlenia i zasilania wykonano w 100 % - na kwotę 55 000 zł.

Konsekwencją sporządzenia protokołu odbioru w dniu 01 grudnia 2012 r. było wystawienie przez powódki w dniu 03.12.2012 faktury VAT nr (...) na kwotę 10.000 zł netto -12 300 zł brutto na rzecz (...) Spółka z o.o., która została zaakceptowana i zaksięgowana przez pozwanego ad. 1.

Nie ma uzasadnienia twierdzenie pozwanej spółki, iż Sąd uznał okoliczności spełnienia zobowiązania w sposób należyty - na podstawie samego faktu wystawienia przez powódki faktury z dnia 03.12.2012 r. Wykonanie prac określonych umową poświadczają w szczególności protokoły z dnia 11 października 2012 r. i 01 grudnia 2012 r. - podpisane bez zastrzeżeń przez przedstawiciela pozwanego ad. 1 - (...) Spółka z o.o. Twierdzenia powódek zostały także udowodnione zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków, tj. M. J. (1), P. W. (1), M. Ł. (2), T. Z. (1), W. D. (1), E. S. (1), J. Z. (1). Wszyscy świadkowie zgodnie zeznali, że strony łączyła umowa na wykonanie robót elektrycznych. Potwierdzone zostało, że prace wykonywała firma powódek i ukończono je w umówionym zakresie tj. na kwotę 55.000 zł netto (M. J., P. W., M. Ł., T. Z., W. D., E. S., J. Z.). Świadek W. D. (1) potwierdził, że część wynagrodzenia została wypłacona powódką przez gminę, gdyż były obawy, że nie otrzymają je od pozwanego ad. 1. Pani E. S. (1) i J. Z. (1) zeznali, że faktury wystawione przez powódki, były w momencie ich wystawienia zaakceptowane i zaksięgowane oraz, że nie wypłacono powódkom należności z tytułu wystawionej faktury. Sąd uznał zeznania wszystkich świadków za wiarygodne, gdyż były jasne i logiczne oraz korespondowały wzajemnie ze sobą oraz z pozostałym materiałem dowodowym.

Wszystkie przeprowadzone w sprawie dowody potwierdziły zasadność roszczenia powódek, w tym sam fakt wykonania robót na zlecenie pozwanej spółki oraz nie otrzymania za nie wynagrodzenia. Wyjątkiem w tej materii są gołosłowne twierdzenie pozwanego ad. 1 - które nie znajdują pokrycia w żadnym materiale dowodowym.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 328 par. 2 k.p.c., dotyczącego prawidłowości sporządzenia przez Sąd I instancji uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Należy stwierdzić, iż zarzut taki może być usprawiedliwiony tylko w wyjątkowych okolicznościach, kiedy treść uzasadnienia orzeczenia sądu uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do wydania orzeczenia oraz czyni niemożliwym ustalenie, czy prawo materialne i procesowe zostało przez sąd należycie zastosowane. W niniejszej sprawie okoliczność taka nie zachodzi. Sąd I instancji w treści uzasadnienia zawarł wszystkie konieczne elementy, wymienione w art. 328 k.p.c. - wskazał fakty, które uznał

za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, oraz wyjaśnił podstawę prawną wyroku. Wywód Sądu umożliwia dokonanie merytorycznej oceny rozstrzygnięcia. Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd I instancji dokonał oceny dowodów przeprowadzonych w toku postępowania i wykazał jak doszedł do przekonania o zasadności roszczenia powódek.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c.
- stosownie do wyniku procesu.